

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת סנהדרין

דפים פ"ד - פ"ט, פרשת בראשית תשע"ח

דרך ישרה תמצית הדף

דף פד

אלו הן הנחנקין: 1. המכה אביו ואמו. 2. גונב נפש מישראל. 3. זקן שהמרה על ב"ד. 4. נביא השקר. 5. המתנבא בשם ע"ז. 6. הבא על אשת איש, ממתי שנכנסה לרשות הבעל או שלוחיו. 7. זוממי בת כהן, שנאמר לעשות לאחיו ולא לאחותו. 8. בועל בת כהן, שנאמר היא מחללת. דיני מכה אביו ואמו ומנין 1. עונשו חנק, דסתם מות יומת זהו חנק. 2. סתם הכאה זוהי חבורה ולא מיתה, למ"ד חנק דמכה אביו קל מסייף דרוצח אתי שפיר, ומ"ד דחנק חמור יליף מהא דבהכאה שהיא במקום מיתה כתיב וימת. 3. החיוב רק בעשה חבורה, להו"א דהוקש מכה אדם למכה בהמה, ולמסקנא באם אינו ענין ממכה בהמה דכתיב בה נפש. 4. מכה הוריו לרפואה פטור, דהוקש מכה אדם למכה בהמה, ולחוקיה מואהבת לרעך כמוך. 5. האמוראים נזהרו שבנם לא יוציא להם קוץ שמא בשוגג יחבול אותם, דהוי שגגת חנק. ולא נזהרו בשאר בני אדם דהוי שגגת לאו, ובשבת דהוי מקלקל או מלאכה שאצל"ג.

דף פה

פליגי אי בן יכול להעשות שליח ב"ד להכות ולקלל את אביו, והספק האם שרי כיון דהוי כבוד שמים או לא, והשמועות 1. יליף אזהרה בק"ו דמי שמצוה להכותו יש מצוה שלא להכותו יותר מארבעים, ק"ו מי שאינו מצוה להכותו שאסור. להו"א איירי במקום מצוה שבנו אינו מצוה ואחר מצוה, ש"מ דאין בנו רשאי להעשות שליח ב"ד לאביו, ודחי דתרויהו איירי בין בבנו בין באחר, ואתי לאיסור להכות את רעהו שלא במקום מצוה. 2. היוצא ליהרג אם בנו הכהו או קללו חייב ואחר פטור, ובעי למימר דהחילוק משום דבנו אינו נעשה שליח ב"ד, ודחינן כדלקמן. 3. למסקנא בן אינו נעשה שליח ב"ד להכותו ולקללו, חוץ מאם אביו היה מסית משום שנאמר לא תחמול. היוצא ליהרג והכוהו או קללוהו, בנו חייב ואחר פטור. וטעם החילוק 1. להו"א כשאינו רוצה לצאת, דבנו לא נעשה שליח ב"ד להוציאו ואחר נעשה. 2. כשאין מסרבין בו לצאת, וקשיא הרי חייבים אף על גברא קטילא כגון בייש ישן. 3. בהכאה שאין בה שו"פ דפטור מממון וחייב מלקות, ודחה דבנו חייב היינו מיתה כדינו א"כ ה"נ החיוב באחר היינו כדינו. 4. משום ונשיא בעמך לא תאור צריך שיעשה מעשה עמך והוקשה הכאה לקללה, וקשיא א"כ בנו נמי. 5. איירי כשעשה תשובה להכי בנו חייב, וקשה ה"נ אחר. 6. אחר פטור דבעינן מקוים שבועמך, ובנו חייב כי היכי דמחויב בקללה דלאחר מיתה.

דרשות הפסוקים במכה ומקלל אביו ואמו 1. איש איש, לרבי יאשיה לרבות בת טומטום ואנדרוגינוס, ולרבי יונתן דברה תורה כלשון בני"א. 2. אשר יקלל את אביו ואת אמו, לר"א משמע דווקא שניהן כאחד, ולר"י משמע אף כל אחד בנפרד. 3. אביו ואמו קלל, לר"א לחייב מקלל אביו או אמו בנפרד, ולר"י לחייב מקלל לאחר מיתה, דא"א ללמדו ממכה משום שחיובו רק מחיים וגם על שלא בעמך. 4. ומקלל אביו ואמו מות יומת, לר"א לרבות מקלל לאחר מיתה, ולר"י לרבות בת טומטום ואנדרוגינוס. 5. בהכאה פליגי אי מקשינן לקללה לחייב דווקא בעמך, תנא דמתני' דלא מזה זאת במשנת זה חומר במכה מבמקלל ש"מ דאף בהכאה בעי דוקא מעמך, ומ"ד דמכה כותי חייב סובר לא מקשינן.

דיני אופן הגניבה והעימור להתחייב 1. הכניסו לרשותו להתעמר בו בפחות משו"פ, ת"ק פוטר ור"י מחייב. 2. בעי אי דרך עימור כשנסמך על ישן, תיקו. 3. וכן במכר אשה לעוברה והעמידה בפני הרוח, תיקו. 4. גנב ולא מכר פטור. 5. מכר והגנב עדיין ברשותו פטור.

פ"ד פ"ו

דיני הגונב והנגנב ומנין 1. וגונב איש ומכרו, אתי לאשה שגנבה בין איש ובין אשה. 2. ומת הגנב ההוא, אתי לאשה שגנבה אשה. 3. כי ימצא איש גונב נפש מאחיו, אתי לאיש שמכר איש, וי"א דאתי אף לאיש שגנב אשה גר ועבד משוחרר וקטן. 4. מכר את הנגנב לקרוביו חייב, ולר"ש פטור כיון שלא הוציאו מרשות אחיו. 5. גנב את העבד פטור. 6. גנב מי שמצוי בידו כגון בנו ותלמידו, לרבנן פטור שנאמר ונמצא בידו ולר"ש בריב"ב חייב. 7. חצי עבד וחצי בן חורין, ר"י מחייב משום דאיכא תרי מיעוטי בני ומבני ישראל ש"מ דאתו לרבות, ולחכמים חד מיעוטא איצטריך לפטור גונב עבד, להכי חצי עבד אימעט והגונבו פטור. 8. לא תגנוב שבעשרת הדברות, אתי בדבר הלמד מעניינו לאזהרת גונב נפש. 9. לא ימכרו ממכרת עבד, אתי ללאו דמכירה.

דין עדים שהוזמו 1. עדי גניבה בנפש, לחזקיה פטורין כר"ע דחשיב לה חצי דבר, ולר"י נהרגין דהוי אתחלתא דמכירה, וכתבנן דדבר ואפילו חצי דבר. 2. עדי מכירה, לל"ק ה"נ פליגי, ולל"ב אף לחזקיה נהרגין. ומייתי מזה שסובר עדי גניבה שהוזמו לוקין כ"ש שהגנב לוקה, לכן יכולין עדי הגניבה לומר שנתכוונו להלקותו, ועדי המכירה נהרגין כיון שהם עשו את כל הדבר. 3. בבן סורר ומורה: עדים הראשונים שגנב ושאלו לכו"ע אין נהרגין, מתוך שיכולים לומר שבאו להלקותו. 4. עדים האחרונים שגנב ושאלו פעם שניה לכו"ע נהרגין, מתוך שיכולים הראשונים לומר להלקותו באנו. 5. שנים אומרים בפנינו גנב בשניה ושנים אומרים בפנינו אכל בשניה, מחלוקת ר"ע ורבנן בדין חצי דבר. 6. כשבאו עדי מכירה בלא עדי טביחה אין נהרגין מתוך שיכול לומר עבדי מכרתי, וקמ"ל אפילו שבאו אחריהם עדי גניבה ומרמזי רמוזי, ופטורים גם לרבנן דמחייבי על חצי דבר משום דרמיזה לאו כלום היא.

פ"ד פ"ז

על אילו הלכות שהורה זקן ממרא מחייבין 1. לר"מ על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת, בגז"ש דבר מפר העלם דבר של צבור. 2. לר"י על דבר שעיקרו מד"ת ופירושו מדברי סופרים, דבעי תורה ויורו. 3. לר"ש אפילו על דקדוק אחד מד"ס שנאמר אשר יגידו לך.

דרשות הפסוק באילו נושאים איירי המראת זקן ממרא 1. כי יפלא, במומחה ולא בתלמיד. 2. ממך, זה יועץ, שנחלק בעיבור השנה. 3. דבר, הלכה למשה מסיני. 4. למשפט, דין גז"ש. 5. בין דם לדם: דם נדה. 6. דם לידה. 7. דם זיבה. 8. בין דין לדין: דיני נפשות. 9. דיני ממונות. 10. דיני מכות. 11. בין נגע לנגע: נגעי אדם. 12. נגעי בתים. 13. נגעי בגדים. 14. דברי: חרמים. 15. ערכין. 16. הקדשות. 17. ריבות:

השקאת סוטה. 18. עריפת עגלה. 19. טהרת מצורע. 20. בשעריך: לקט. 21. שכחה. 22. פאה. 23. וקמת, מב"ד. 24. ועלית, לביהמ"ק שגבוה מכל א"י, וכן א"י גבוהה מכל הארצות. 25. אל המקום, שהמקום גורם.

ביאור מחלוקת זקן ממרא לפי ר"מ דבעי שיורה בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת 1. יועץ, בעיבור השנה, שמאכיל חמץ בפסח. 2. הלכה למשה מסיני, ראתה בעשירי לזיבתה אי צריכה לשמור יום כנגד יום, דר"י בעי ור"ל לא. 3. דין גז"ש, בתו מאנוסתו דמרבינן אותה לאיסורא ולשריפה בגז"ש הנה וזימה. 4. דם נדה, בדם הירוק, דעקביא מטמא וחכמים מטהרין. 5. דם לידה, בשופעת מתוך ימי טומאה לטהרה או איפכא, דלרב מעין אחד הוא וללוי שתי מעיינות. 6. דם זיבה, קישתה שלשה ימים ושפתה מעת לעת חשיבא יולדת בזוב, ולר"י דוקא אם שפתה בסדר זה של לילה ויום. 7. דיני ממונות, בשנים שדנו, דלשמואל הוי דין ולר"א לא חל. 9. דיני נפשות, בנתכוון להרוג את זה והרג את זה, דלרבי משלם ממון ולחכמים במיתה. 9. דיני מכות בכמה, דלרבנן בשלשה ולר"י בכ"ג. 10. נגעי אדם, בספק אם קדמה הבהרת לשער לבן, לרבנן טמא ולר"י כהה דהיינו טהור. 11. נגעי בתים, דלר"א בר"ש צריך שיהא בקרן זוית ולרבנן א"צ. 12. נגעי בגדים, בפרח הנגע בכל הבגד, דר"י בן אבטולמוס מטהר כמו באדם ורבנן מטמאין. 13. ערכין, במעריך קטן פחות מבן חודש, דלר"מ נותן דמיו ולחכמים לא אמר כלום. 14. חרמים, סתם חרמים, דלרבי"ב לבדק הבית ולחכמים לכהנים. 15. הקדש, בכמה צריכים לפדות מטלטלין, דלראב"י צריכים עשרה. 16. השקאת סוטה, דר"י מצריך שתי עדים שנסתרה ולר"א סגי באחד. 17. עריפת עגלה, מהיכן מודדין, דלר"א מטיבורו לר"ע מחוטמו ולראב"י מצוארו. 18. טהרת מצורע, כשאין לו בהן יד בהן רגל או אוזן, דלרבנן אין לו טהרה עולמית לר"א נותן על מקומו ולר"ש נותן בשמאל. 19. לקט, בשלשה דלפי ב"ה לבעה"ב ולב"ש לעני. 20. וכן שכחה. 21. פאה, האם חל עליו חיוב בעשאה עיסה, דר"י מחייב.

גדף פח

המחלוקת בין הזקן ממרא והב"ד, לר"כ נהרג רק כשהוא אומר מסברא והב"ד אומרים מפי השמועה, ולר"א בכל גווני ואפילו הזקן אומר מפי השמועה והם מסברא, כדי שלא ירבו מחלוקות בישראל. והשמועות 1. מדוע לא הרגו את עקביא בן מהללאל, כיון שאמר מפי השמועה, או שלא הורה למעשה. 2. כך דרשתי וכך לימדתי, מפרשינן שהוא אומר כך נראה בעיני והב"ד אומרים מפי השמועה. 3. מהא דפליגי אי שייכא מחילת ב"ד לזקן ממרא והסיבה כדי שלא ירבו מחלוקות בישראל, תיובתא על ר"כ. ולכו"ע מהני מחילת בעל על קינוי אשתו, והורים לבן סורר.

צורת בירור ההלכה 1. מתחילה שואלין מב"ד שבעירו. 2. במקרה של מחלוקת: הולכין לב"ד הסמוך לעירן. 3. ב"ד של כ"ג שעל פתח הר הבית. 4. כ"ג שעל פתח העזרה. 5. לשכת הגזית. 6. אם אינם מקובלין בדבר, דנים ועומדין למנין. 7. לאחר שרבו תלמידי שמאי והלל שלא שמשו כל צרכן, רבו מחלוקות בישראל ונעשית התורה כשתי תורות. 8. מעלין להיות דיין מי שהוא ענותן ושפל בדרך ודעת הבריות נוחה הימנו, וזהו בן עוה"ב.

החיוב בהוראת זקן ממרא 1. הורה לאחרים ועשו כהוראתו, שכעת הם בני קטלא. 2. עשה כהוראתו: אם הורה בחלב ודם לא היה נהרג קודם שעלה כיון שסבר שמותר. 3. הורה בחייבי מיתות ב"ד, אף דמעיקרא הוי בר קטלא, מיהו לאחר שעלה ללשכת הגזית א"צ התראה. 4. במסית שא"צ התראה, מיהו מעיקרא היינו מקבלים טעמא מיניה לאצוליה.

חיוב משום כל תוסוף, צריך שיהא: עיקרו מד"ת, פירושו מד"ס, שייך להוסיף בו, ואם הוסיף גורע. והמצוות 1. תפילין שהוסיף טוטפת חמישית, דבית חיצון שאינו רואה את האויר פסול. 2. לא שייכא בהוספת מין בלולב, דלמ"ד א"צ אגד כ"א עומד לעצמו, ולמ"ד צריך אגד הוי גרוע ועומד. 3. וכן לא שייכא בציצית שהוסיף בה חוט, דלמ"ד קשר העליון לאו דאורייתא קאי לחודיה, ולמ"ד דאורייתא הוי גרוע ועומד.

גדף פט

מי צריך הכרזה שממיתין אותו ומנין 1. זקן ממרא, שנאמר וכל העם ישמעו ויראו. לר"ע משמרין אותו עד לרגל ואז וממיתין אותו, ולר"י ממיתין אותו מיד וכותבין ושולחין לכל ישראל. 2. מסית, שנאמר וכל ישראל ישמעון ויראון. 3. בן סורר ומורה, שנאמר וכל ישראל ישמעו ויראו. 4. עדים זוממין, שנאמר והנשארם ישמעו ויראו, ולשון והנשארם משום דלא כל ישראל ראוין להעיד.

העבירות הקשורות לנבואה וענשן 1. בעונש חנק: המתנבא מה שלא שמע, שנאמר אשר יזיד לדבר דבר בשמי, כגון צדקיה בן כנענה. ואף שרוח נבות הטעתו, היה צריך לשמוע ליהושפט שאמר כך מקובלני אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד. 2. המתנבא מה שלא נאמר לו, שנאמר ואשר לא צויתו ומשמע לחבירו צויתו, כגון חנניה בן עזור שהיות וניתן ק"ו להדרש אמר שתשבר קשת כשדים ק"ו מעילם. 3. המתנבא בשם ע"ז ואפילו כיוון את ההלכה, שנאמר ואשר ידבר בשם אלוהים אחרים, כגון נביאי הבעל. והם בחנק דבכל הנך כתיב ומת הנביא ההוא, וסתם מיתה בחנק. 4. בעונש מיתה בידי שמים: הכובש את נבואתו, דקרינן אשר לא ישמע, כגון יונה בן אמיתי. ולוקה בהתראת חבריו הנביאים ששומעים מה' את צויו ואת חזרתו. 5. המוותר על דברי נביא, כגון נביא שנותן אות או שמוחזק בנביאות כמו אברהם ואליהו. שנאמר ואשר לא ישמע, כגון חבירו של מיכה שמיאן להכותו וסופו שאכלהו האריה. 6. נביא העובר על דברי עצמו, שנאמר ואשר לא ישמע אל דברי, כגון עדו שאכל אצל הנביא הזקן והמיתו האריה. והם במיתה ביד"ש דבכל הנך כתיב אנכי אדרוש מעמו, וזו מיתה בידי שמים.

הדרשות באברהם אבינו 1. אחר הדברים האלה, דברי השטן שאמר שאברהם לא הקריב מסעודתו דבר לה', או דברי ישמעאל ליצחק שאמר שגדול ממנו במצוות בכך שנימול בן י"ג. 2. קח נא לשון בקשה, שלא יאמרו שאין ממש בראשונות. 3. את בנך, אמר שיש לו שני בנים. 4. את יחידיך, כ"א יחיד לאמו. 5. אשר אהבת, כדי שלא תטרף דעתו. 6. דברי השטן: אמר שה' אוהבך ולא בא להלאותך, א"ל אני בתומי אלך. 7. הלא יראתך כסלתך, ענה לו זכר נא מי הוא נקי אבד. 8. שמעתי מאחורי הפרגוד השה לעולה ולא יצחק, א"ל כך ענשו של בדאי שלא שומעין לו אף כשאומר אמת.

המחלוקות בעונש המדיח 1. נביא שהדיח, לחכמים בסקילה דילפי ממסית בגז"ש הדחה, ולר"ש שנאמר בו מיתה סתם וזוהי חנק. 2. מדיחי עיר הנדחת, לרבנן בסקילה בגז"ש הדחה ממסית או מנביא שהדיח. ולר"ש בחנק דיליף מנביא שהדיח, דסובר דנים מסית רבים ממסית רבים, ונביא כיון שהדיח חשיב הדיוט ולא נביא.

מחלוקת רבנן ור"ש בנביא שהדיח, באיזו עקירת דבר מן התורה איירי 1. בע"ז בעוקר הכל פליגי. 2. וכן בע"ז בקיום מקצת. 3. בעוקר מקצת בשאר מצוות, לכו"ע פטור. 4. בעוקר הגוף בשאר מצוות, לר"ח כו"ע סברי דבחנק, ולר"ה מחלוקת ר"ש ורבנן.

השמועות בנביא שהדיח 1. ילפינן הדחה במצות עשה שנאמר ללכת ובמצות ל"ת שנאמר בה, והעשה

לפי ר"ה דאיירי אף בשאר מצוות א"ש, ולר"ח בע"ז ואיכא בה עשה של ונתצתם. 2. המתנבא לעקור את הגוף בדבר מן התורה חייב, לר"ח בשאר מצוות ולכו"ע בחנק, ולר"ה בין בע"ז בין בשאר מצוות לר"ש בחנק ולרבנן בסקילה. 3. נביא מוחזק האומר בהוראת שעה לעבור על אחת מכל העבירות שומעין לו. 4. נביא שאמר לעבוד ע"ז אין שומעין לו, אפילו מעמיד חמה באמצע הרקיע. ופליגי האם גם בזה שייכא כי מנסה ה' אתכם, או איירי בנביא אמת שאח"כ סרח.

הדן עלך פרק תשיעי!

שאלות לחזרה ושינון

פרק עשירי – אלו הן הנחנקין

דף פד

משנה - אלו הן הנחנקין

א. העבירות שענשן מיתת חנק (8)

המכה אביו ואמו

ב. דיני המכה אביו ואמו ומנין (5)

דף פה

המכה אביו ואמו

א. המחלוקת האם בן נעשה שליח ב"ד להכות ולקלל

את אביו, והשמועות (3)

ב. היוצא ליהרג והכהו או קיללו, בנו חייב ואחר

פטור, טעם החילוק (6)

משנה - זה חומר במקלל מבמכה

ג. דרשות הפסוקים בקללת אביו ואמו (5)

משנה - הגונב נפש מישראל

ד. החיוב בגניבה ועימור (5)

דף פו

הגונב נפש מישראל

א. דיני הגונב והנגנב ומנין (9)

הגונב נפש מישראל - חיוב עדים שהוזמו

ב. דין עדים שהוזמו, ומתי נחשב חצי דבר והפטור

בזה (6)

דף פז

משנה - זקן ממרא על פי בית דין

א. מהם סוגי ההלכות שמומת עליהם זקן שהמרה את

פי ב"ד (3)

ב. דרשות הפסוקים על אילו פרטים מדברת פרשת

זקן ממרא (25)

ג. האופנים במחלוקת זקן ממרא והסנהדרין, לפי

ר"מ המצריך שהמראת הזקן תהיה בדבר שזדונו

בכרת ושגגתו בחטאת (21)

דף פח

זקן ממרא על פי בית דין

א. סיבת המראת הזקן על הסנהדרין האם מפי

השמועה או אף בסברא, המחלוקת בזה והשמועות

(3)

שלשה בתי דינים היו שם

ב. כיצד מתחילה דרשו את ההלכה מבתי הדין (8)

חזר לעירו אם הורה לעשות חייב - עשה הוא כהוראתו

ג. החיוב בהוראת זקן ממרא לאחרים ולעצמו מהו

האופן (4)

חמש טוטפות להוסיף על דברי סופרים חייב

ד. תנאי חיוב בל תוסיף, באילו מצוות בעינן למימר

דשייך איסור בל תוסיף והדחיות מדוע לא אמרין

בכולהו (3)

דף פט

ממיתין אותו מיד וכותבין ושולחין בכל המקומות - הכרזה

א. מי צריך הכרזה במיתתו, ומנין (4)

משנה - נביא השקר

ב. העבירות הקשורות לנבואה, ענשן ומנין,

והדוגמאות שהובאו וכך בגמרא (6)

המוותר על דברי נביא - נביא מוחזק - אברהם אבינו ויצחק

ג. סוגית עקידת יצחק ודברי השטן (8)

המתנבא בשם עבודה זרה - נביא שהדיח - עונש המדיח

ד. מחלוקת רבנן ור"ש מהו עונש המדיח, מהיכא

ילפי והדחיות (2)

המתנבא בשם עבודה זרה - נביא שהדיח

ה. באלו מצוות נחלקו רבנן ור"ש גבי הדחת נביא (4)

ו. השמועות בנביא שאמר לעבור על מצוות, ובמאי

איירי (4)

הדרן עלך פרק עשירי

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחזר יין לרמ"א
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מו"ק חגיגה 📖
	סנהדרין א-ב 📖 עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

☛ ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~262~

המערכת